

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/173139,Londyn-zywy-w-Krakowie-Na-Przystanku-Historia-mozna-ogladac-wystawe-portretow-wy.html>
27.02.2026, 17:50

„Londyn żywy” w Krakowie. Na Przystanku Historia można oglądać wystawę portretów wybitnych postaci polskiej emigracji

To był wspaniały wieczór pełen kultury i historycznej edukacji. 10 listopada 2022 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie odbył się wernisaż wystawy obrazów „Londyn żywy. Emigracyjne portrety Barbary Kaczmarowskiej-Hamilton”.

10.11.2022

W wigilię Święta Niepodległości, do gmachu przy ul. Dunajewskiego 8 przybyli miłośnicy sztuki i pasjonaci historii. Spotkanie uświetniła Barbara Kaczmarowska-Hamilton, autorka 12 pastelowych portretów emigracyjnych twórców niezłomnych, wybitnych postaci polskiego wychodźstwa w Wielkiej Brytanii. Tytuł naszej wystawy „Londyn żywy” nawiązuje do serii wydawniczej polskich pisarzy na wychodźstwie, poświęconej klasykom literatury. Ów żywy Londyn to miejsce symboliczne i realne, gdzie od lat 40. po 90. XX wieku, poza zasięgiem komunistycznej cenzury, rozwijała się polska kultura.

Licznych gości przywitał gospodarz „Przystanku Historia” dr hab. Filip Musiał, dyrektor Oddziału IPN w Krakowie. Wśród osób, które zaszczyliły nas swoją obecnością był zastępca prezesa Instytutu dr Karol Polejowski.

– Obchody 11 listopada w tym roku będą skupione wokół emigracji i tego, co dała ona wolnej i niepodległej Polsce. W Krakowie zapoznamy się z portretami najbardziej niezłomnych polskich emigrantów, którzy pozostali na Zachodzie, nigdy nie pogodzili się z tym, co stało się w Polsce po roku 1945, nigdy nie poszli na żadne układy. Nie przyjęli napływających z komunistycznej Polski sygnałów o odwilżach bądź liberalizacji kursu rządów komunistycznych. Nie mogli tego zrobić jako niezłomni Polacy zakochani w wolności. (...) Emigracja polska, emigracja niezłomna znajduje w końcu swoje zasłużone miejsce w wolnej ojczyźnie. Wystawa, którą otwieramy w Krakowie wpisuje się znakomicie w projekt realizowany w IPN, zatytułowany „Odyseja wolności. Szlaki nadziei”, pokazujący wkład Polaków w zwycięstwo nad totalitaryzmami – powiedział m.in. dr Polejowski.

– Mam nadzieję, że portrety mojego autorstwa przybliżą te postacie, które nie są znane. Działali w trudnych warunkach, walczyli o prawdę i niepodległość Polski – zwróciła się do zebranych Barbara Kaczmarowska-Hamilton.

Wernisaż na „Przystanku Historia” uświetniła występem Olga Piotrowska-Cender, pianistka związana z Operą Krakowską. Wszystkich, którzy nie mogli nas odwiedzić zapraszamy na ul. Dunajewskiego 8 od 14 listopada (w godz. 8.15-16.15). Wystawa pozostanie w Krakowie do końca stycznia.

Barbara Kaczmarowska-Hamilton

Artystka urodziła się w Sopocie. W 1972 r. uzyskała dyplom Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Studiowała także w Accademia di Belle Arti w Wenecji i Rzymie, a swe prace wystawiała m.in. w The Royal Society of Portrait Painters w Londynie, Palazzo Nazionale w Rzymie oraz w warszawskiej Zachęcie. Jej ulubioną techniką malarską jest pastel. Powołała i współprzewodniczy The Portrait Foundation. To organizacja charytatywna stawiająca sobie za cel rozbudzanie talentów twórczych u dzieci.

Sportretowała wielu członków brytyjskiej rodziny królewskiej. Pozowali jej: Królowa Matka, księżniczka Anna, księżniczka Kentu Aleksandra, książę Kentu Edward, książę Kentu Michał, a także premierzy Margaret Thatcher i Boris Johnson czy też Alberto Moravia, Margaux i Jack Hemingway, astronauta Buzz Aldrin i Jan Paweł II. Dla uczczenia platynowego jubileuszu królowej Elżbiety II, w maju 2022 r., w zamku Windsor namalowała ostatni portret monarchini, która zmarła 8 września.

Artystka od połowy lat 70. XX wieku mieszka w Wielkiej Brytanii. Spod jej ręki wyszły portrety znanych postaci emigracji: prezydentów RP Edwarda Raczyńskiego i Ryszarda Kaczorowskiego, gen. Klemensa Rudnickiego, Stanisława Balińskiego, Feliksa Konarskiego „Ref-Rena”, jak i Andrzeja Panufnika, Feliksa Topolskiego, Leszka Kołakowskiego, Normana Daviesa, Jana Chodakowskiego czy Sue Ryder. Obrazy autorstwa Barbary Kaczmarowskiej-Hamilton – przedstawiające aktorki i gwiazdy estrady: Irenę Anders, Władę Majewską, Irenę Delmar i Rulę Lenską – wiszą na ścianach „Ogniska”, najbardziej prestiżowego polskiego klubu w Londynie.

Dr Paweł Chojnacki

Pomysłodawcą i opiekunem naukowym projektu „Londyn żywy” jest dr Paweł Chojnacki, pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Krakowie, współpracownik Instytutu Historii PAN. W swoich zainteresowaniach badawczych dr Chojnacki (magister historii UJ i doktor filozofii University College London) skupia się głównie na dziejach idei, kultury i dziedzictwie polskiego Londynu. Opublikował m.in. biografię „Reemigrejtan. Kiedy Zygmunt Nowakowski wróci wreszcie do Krakowa?!” (Kraków, 2019) oraz prace poświęcone historii lokalnej i życiu codziennemu emigrantów nad Tamizą. Od 1989 r. jest członkiem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich.

Dr Chojnacki poznał Barbarę Kaczmarowską-Hamilton w czasie, gdy mieszkał w Londynie. Wtedy też narodził się pomysł stworzenia serii portretów niezłomnych emigrantów, aktywnych w życiu kulturalnym. IPN zaangażował się w ten projekt. Dwanaście unikatowych pastelów, które po raz pierwszy będzie można zobaczyć 10 listopada 2022 r. w naszym centrum edukacyjnym, ozdobi także artystyczny kalendarz, który przygotowujemy na 2023 rok.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wernisaż